

Сходно члану 19. Правилника о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини („Сл. гласник РС“ бр. 27/2006, 84/2006- исп., 30/2010 и 102/2015) и Одлуке о покретању поступка процене ризика бр.02-5635 од 02.06.2021. године донете од стране директора **JСП „КРАГУЈЕВАЦ“, КРАГУЈЕВАЦ, Николе Пашића бр.2. Крагујевац, ЈАВНО СТАМБЕНО ПРЕДУЗЕЋЕ „КРАГУЈЕВАЦ“, КРАГУЈЕВАЦ** дана 14.06.2021. године доноси:

ПЛАН СПРОВОЂЕЊА ПОСТУПКА ПРОЦЕНЕ РИЗИКА ИЗМЕНА И ДОПУНА АКТА О ПРОЦЕНИ РИЗИКА

1. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ПРОЦЕНУ РИЗИКА

Процену ризика у **ЈАВНО СТАМБЕНОМ ПРЕДУЗЕЋУ „КРАГУЈЕВАЦ“, КРАГУЈЕВАЦ**, извршити у свему према одредбама:

- Закона о безбедности и здрављу на раду („Сл. Гласник РС“ бр.101/2005, 91/2015 и 113/2017- др.закон);
- Правилника о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини („Сл. гласник РС“, бр. 72/2006, 84/2006- исп., 30/2010 и 102/2015);
- Правилник о евидентијама у области безбедности здравља на раду („Сл.гласник РС“, бр.62/2007 и 102/2015);
- Правилник о поступку прегледа и провере опреме за рад и испитивања услова радне околине („Сл.гласник РС“, бр.94/2006, 108/2006- исп., 114/2014 и 102/2015);
- Правилник о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад („Сл.гласник РС“, бр.23/2009, 123/2012, 102/2015 и 101/2018);
- Правилника о превентивним мерама за безбедан рад при коришћењу опреме за рад са екраном („Службени гласник РС“, број 106/09, 93/13 и 86/2019).
- Правилника о општим мерама заштите на раду за грађевинске објекте намењене за радне и помоћне просторије („Сл. гласник СРС“, бр. 29/87);
- Правилника о општим мерама заштите на раду од опасног дејства електричне струје у објектима намењеним за рад, радним просторијама и на радилиштима („Сл. гласник СРС“, бр. 21/89);
- Правилник о начину пружања прве помоћи, врсти средстава и опреме који морају бити обезбеђени на радном месту, начину и роковима оспособљавања запослених за пружање прве помоћи („Сл. гласник РС“, бр. 109/2016);

2. ОРГАНИЗАЦИЈА И КООРДИНАЦИЈА СПРОВОЂЕЊА ПРОЦЕНЕ РИЗИКА

- Процену ризика врше референт за безбедност и здравље на раду и Послодавац,
- Процену ризика отпочети даном доношења одлуке Послодавца, а завршити је до **31.07.2021. године**,
- Процена ризика ће се обављати непосредним и визуелним посматрањем средстава за рад, радних места, разговорима са радницима и прегледом техничке документације и аката предузећа и евидентије за безбедност и здравље на раду.

- У случају потребе оствариће се потребна сарадња и комуникација са Медицином рада, Инспекторима рада, установама које су овлашћене лиценцом за обављање послова за безбедност и здравље на раду, испитивања опреме за рад и услова радне средине, МУП-ом Србије, за добијања показатеља везаних за Закон и подзаконске прописе за саобраћај и заштиту од пожара, ватрогасним организацијама и др.
- Извршити едукацију Послодавца са поступком, начином и циљем вршења процене ризика.
- У току процене ризика на адекватан начин консултовати све запослене.
- Извршити прикупљање података о процесу и организацији рада.
- Проучити сву документацију која се односи на безбедност и здравље на раду.
- Координацију између процењивача вршити по потреби у директним разговорима.
- Процену ризика треба поновити увек када дође до различите процене нивоа ризика од стране процењивача.
- Поступак процене ризика мењати и допуњавати у складу са чл.15 Правилника о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној окolini.

3. СПИСАК ЗАПОСЛЕНИХ КОЈИ ЂЕ УЧЕСТВОВАТИ У ПРОЦЕНИ РИЗИКА

На основу Одлуке о покретању процене ризика, послове израде Акта о процени ризика – измене и допуне, обавиће Горан Дрманић Референт за безбедност и здравље на раду - Уверење о положеном стручном испиту о практичној оспособљености за обављање послова безбедности и здравља на раду бр. 152-02-00046/2020-01 издату од стране Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања РС, Управа за безбедност и здравље на раду, а у складу са чланом 18. став 4. Правилника о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној окolini (Службени гласник РС“ број 72/06, 84/06 – исправка 30/10, 102/15).

Лице за пружање свих потребних података биће:

- Снежана Ђирковић, директор предузећа,
- Милутин Трифуновић, извршни директор Сектора подршке
- Ивана Ковачевић, шеф Службе људских ресурса и нормативних послова и
- Драгана Дендић, шеф Службе рачуноводства.

4. МЕТОДЕ ЗА ВРШЕЊЕ ПРОЦЕНЕ РИЗИКА

Процена ризика

Једном када је опасност или штетност идентификована, односно препозната она мора бити анализирана кроз процену ризика, тако што се врши процена ризика за сваку препознату опасност или штетност. Приликом процене ризика насталог услед неке опасности или штетности неопходно је одговорити на следећа питања:

- Ко је изложен опасности?
- Колико често су људи изложени опасности?
- Да ли је препозната опасност проузроковала проблеме (повреду или оболење)?
Колико често или тешко (тежина повреде или оболења) неко може бити повређен или оболео?

План спровођења поступка процене ризика – измена и допуна

- Да ли је уочено или се оправдано очекује за дату опасност или штетност да проузрокује проблеме и на другим радним местима?
- Који су фактори који се односе на опасности или штетности исти морају бити упоређени према Закону о безбедности и здрављу на раду и позаконским прописима?
- Који фактори и специфични аспекти рада повећавају вероватноћу повређивања или појаву болести?

Методологија која се користи за идентификовање опасности и процену ризика омогућава класификацију ризика и идентификацију оних ризика које треба отклонити или њима управљати одговарајућим мерама. Обезбеђује потребне податке за одређивање захтева за уређаје, потребе за обукама и контролу. Због тога је проактивна и у потпуности укључује послодавца и све запослене.

Процена ризика захтева систематски приступ у оцени опасности и штетности.

Процена ризика ће се вршити по методи Kinny на основу разматрања:

- озбиљности последица које запослени трпи код појаве опасности и штетности,
- вероватноћа појаве опасности и штетности,
- учесталост појављивања опасности и штетности.

Ниво ризика ће се дефинисати као производ могуће штете (последице), вероватноће и учесталости.

Временска фреквенција изложености запослених идентификованој опасности или штетности – Ф

Излагање	Пример	Вредност
Континуално	Излагање опасности више пута дневно.	10
Често	Излагање у просеку једном дневно.	6
Повремено	У просеку једном дневно до једном месечно.	3
Ретко	У просеку једном годишње.	2
Веома ретко	Излагање сваке друге године или ређе.	1

Вероватноћа је мера могућности одигравања неког догађаја који је повезан са опасношћу – В

Вероватноћа	Пример	Вредност
Врло велика	Највероватнији резултат догађаја који у себи носи одређену опасност или штетност. Предвидиво, очекивано.	10
Могући догађај појмљива	Има добре шансе или није необичан (неочекиван).	6
Мало вероватна, могућа	Има изгледа да се деси после више година.	3
Постоји, само ма вероватно	Није познато да се такав догађај десио после више година излагања. Могућа у ограниченим случајевима.	1
Практично невероватно	Могуће. Мала вероватноћа да се деси.	0,5
Једва појмљиво	Могуће у домену теорије.	0,2
	Практично је немогућ овакав догађај.	0,1

Под последицама подразумевају се физичке последице опасности – Т

Последице	Пример	Вредност
Катастрофалне	Већи број фаталних случајева, непоправљиве штете имовине и штете у продуктивности обављања послана.	10
Фаталне	Апроксимативно један појединачан фатални догађај, велика оштећења имовине.	6
Озбиљне	Озбиљна не-фатална рањавања, трајно онеспособљавање.	3
Минорне	Онеспособљавање али не трајно.	2
Беззначајне	Мање раздеротине, посекотине, рањавања типа прве помоћи.	1

План спровођења поступка процене ризика – измена и допуна

РЕЗУЛТАТИ ПРОЦЕНЕ РИЗИКА – R

фреквенција x вероватноћа x последица (R = Φ x B x T)

Укупна оцена	Ниво ризика	Акција (одговор)
> 400	Екстремни (недопустив) V	Активност не сме бити започета нити настављена све док се ниво ризика не смањи. Ако ни улагањем неограниченih средстава није могуће смањити ниво ризика активност мора остати забрањена.
201 – 400	Висок (знатан) IV	Не сме се започети са датом активношћу ако ниво ризика не буде снижен. Могу бити потребна знатна средства како би се ризик смањио. Ако се ризик односи на све започете активности потребно је предузети хитне акције на смањењу нивоа ризика.
71 – 201	Умерен III	Потребно је уложити напор како би се смањио ризик, али трошкови превенције треба да буду пажљиво планирани и ограничени до извесног нивоа. Потребно је дефинисати рок за спровођење унапређења. Код оних догађаја код којих могу наступити изузетне опасне последице потребно је додатно проверити вероватношћу настанка таквог догађаја како би се дефинисао потребан ниво активности на ублажавању ризика.
21 – 71	Мали (допустив) II	Нема потребе за додатним активностима при управљању операцијом. Може се размотрити економски исплативије решење или унапређење без додатних улагања. Потребно је пратити ситуацију, како би поседовали информације о спровођењу прописаних активности.
0,1 - 20	Прихватљив (незнатан) I	Не захтева се никаква акција.

КОНТРОЛА РИЗИКА

Контрола ризика захтева да се предузимају активности којима ће се елиминисати или смањити могућност излагања опасности или штетности која проузрокује повреде или оболења. При одређивању решења за безбедан рад захтевају се консултације између компетентних лица која се баве процесима управљања ризиком, послодаваца и лицима за безбедност и здравље на раду.

МЕТОДЕ КОНТРОЛЕ РИЗИКА

Када се планира како контролисати опасности и штетности и смањити ризик примењује се следећа хијерархијска контрола бебедносних мера:

- Елиминација - да ли се може обезбедити потпуна елиминација опасности и штетности?
- Супституција - да ли се процес или материја може заменити мање опасном алтернативом?

Инжењерске мере безбедности - да ли опасност или штетност може да се репродукује кроз:

- изолацију - затвореност процеса;
- безбедност машина,
- вентилацију,
- друге методе рада,
- механичке помоћне алате, итд.

Административне или организационе мере безбедности:

- ротацију на пословима,
- лимитирање излагања,
- замена система,
- искључивање,

- безбедне оперативне процедуре,
- тренинг, вежбе, обучавања итд.

5. ФАЗЕ И РОКОВИ ЗА ПРОЦЕНУ РИЗИКА

Поступак процене ризика у **Јавном стамбеном предузећу „КРАГУЈЕВАЦ“**, Крагујевац, покреће директор доношењем Одлуке о покретању поступка процене ризика. Сва евиденција и техничка документација треба да је на располагању: у року од 5 дана од дана започињања процеса процене.

Поступак процене ризика завршити за тидесет дана од дана доношења Одлуке.

Поступак процене ризика биће реализован кроз следеће фазе:

- 1) доношење Одлуке о покретању поступка процене ризика,
- 2) израда Плана спровођења поступка процене ризика,
- 3) едукација послодавца,
- 4) прикупљање општих података о предузећу,
- 5) прикупљање података о процесу и организацији рада,
- 6) препознавање и утврђивање опасности и штетности на радном месту и у радној околини,
- 7) утврђивање нивоа ризика у односу на опасности и штетности,
- 8) утврђивање начина и мера за њихово отклањање или спречавање ризика,
- 9) израда Закључака и
- 10) усвајање Акта.

Опасности и штетности биће идентификоване следећим методама:

- 1) директним извештајима послодавца;
- 2) из извештаја о инцидентима код послодавца;
- 3) раније прикупљеним информацијама - информацијама из непосредног окружења;
- 4) извештаја инспекција;
- 5) извештаји консултаната;
- 6) други подаци.

Све фазе и елементи акта треба да буду реализовани до 31.07.2021. године.

6. НАЧИН ПРИКУПЉАЊА ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ПОТРЕБНЕ ЗА ПРОЦЕНУ РИЗИКА

Директор или лице задужено од стране директора, прикупља, даје на увид, информише, пружа све потребне информације и документацију потребну за процену ризика; упутства за безбедан рад; упутства за одржавање; стручни налази о прегледима и испитивањима опреме за рад; испитивање услова радне околине и друго. Процењивач прикупља документацију по раније припремљеној чек – листи. На увид иде прописана документација из чл. 49. Закона о безбедности и здрављу на раду, досије радника, техничку документацију, јавне исправе са упутством за примену, безбедан рад и одржавање, стручне налазе о прегледима и испитивањима опреме за рад и услове радне околине, лекарске прегледе радника и друго.

7. ИНФОРМИСАЊЕ ПРОЦЕЊИВАЧА РИЗИКА

Међусобна размена података добијених од запослених, размена информација, уочени недостаци у визуелним прегледима радних места, у коришћењу Закона и подзаконских аката безбедности и здравља на раду, саобраћаја, заштите од пожара и др. подзаконских аката и евиденције **Јавног стамбеног предузећа“ КРАГУЈЕВАЦ“, Крагујевац**, значајних за сагледавање процеса и организације рада и безбедности на раду и запажања на радним местима.

Процењивач се информише: проучавањем документације, непосредним праћењем стварног стања, преко запослених, међусобним личним контактима. Информисање може бити у виду заједничких састанака, путем писаних извештаја, електронском поштом, телефоном, факсом и др.

8. КООРДИНАЦИЈА ИЗМЕЂУ ПРОЦЕЊИВАЧА РИЗИКА

Координација између учесника у процени ризика обавља се свакодневно, личним контактима.

9. НАЧИН ПРИБАВЉАЊА ИНФОРМАЦИЈА ЗА ПРОЦЕНУ РИЗИКА ОД ЗАПОСЛЕНИХ

Поступци за прикупљање података од запослених су: непосредни разговори на радном месту и посматрања и/или упитник (чек листа).

10. КОНСУЛТАЦИЈЕ СА ПРЕДСТАВНИЦИМА ЗАПОСЛЕНИХ И ИНФОРМИСАЊЕ ПРЕДСТАВНИКА ЗАПОСЛЕНИХ О РЕЗУЛТАТИМА ПРОЦЕНЕ РИЗИКА И ПРЕДУЗЕТИМ МЕРАМА

Консултације са свим радницима вршиће се током целог поступка процене. С обзиром на организацију и број запослених у **Јавном стамбеном предузећу „КРАГУЈЕВАЦ“ КРАГУЈЕВАЦ**, информисање о резултатима процене ризика и предузетим мерама врши се у току саме процене и након израде Акта.

11. ДРУГЕ РАДЊЕ НЕОПХОДНЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОСТУПКА ПРОЦЕНЕ РИЗИКА

Вршиће се и друге радње или активности у току спровођења процедуре процене ризика уколико се укаже потреба. У поступку процене ризика коришћен је Правилник о систематизацији и организацији радних места. Уверење о положеном стручном испиту процењивача ризика, у прилогу, чини саставни део овог Плана.

Овај план спровођења поступка процене ризика јесте саставни део документације о процени ризика.

План урадио

Горан Дрманić

Горан Дрманić,
Референт за БЗНР и ППЗ

План одобрио

По овлашћењу
Милутин Трифуновић,
Извршни директор
Сектора подршке